Antibioticavoorschrijfgedrag bij acute otitis media bij kinderen: een kwaliteitsverbeterproject

Haio: Valcke Brecht , U.G.
Promotor: DE SUTTER An , U.G.
Praktijkopleider: Huybrechts Nicky , MICHIELSENS Boudewijn , PEETERS Dirk , VAN RIET Veerle , Vermeulen Sofie , WOESTENBURG Annemie

Context: Een groeiende bacteriële resistentie aan de huidige antibiotica vormt een globaal gezondheidsprobleem met een aanzienlijke socio-economische impact. Ook in België blijft antibioticaresistentie een uitdaging voor de gezondheidszorg, ondanks de inspanningen van de Belgische Commissie voor de coördinatie van het antibioticabeleid. Het merendeel van de antibiotica wordt voorgeschreven in de ambulante zorg. Hoewel er al verschillende studies zijn gepubliceerd over interventies om het voorschrijfgedrag van antibiotica in de ambulante praktijk te verminderen, ontbreken concrete richtlijnen nog steeds. Het doel van deze thesis is om de effectiviteit van een interventie op het aantal onnodige antibiotica voorschriften te evalueren binnen onze eigen huisartsenpraktijk, specifiek op acute otitis media.

Onderzoeksvraag: doel van deze thesis is om het effect van een interventie (cfr. materiaal en methode) op het aantal onnodige antibiotica voorschriften bij otitis media bij kinderen jonger dan 5 jaar te evalueren binnen de eigen huisartsenpraktijk.

Methode: Deze thesis betreft een kwaliteitsverbeterend project in huisartsenpraktijk Het Artsenhuis te Beerse en huisartsenpraktijk Kemnet te Beveren. Retrospectief werden alle otitis media infecties bij kinderen jonger dan 5 jaar die gediagnosticeerd werden van 01/09/19 t.e.m. 28/02/20 en van 01/09/21 t.e.m. 28/02/22 verzameld. Hierbij werden zowel demografische parameters (leeftijd, geslacht en lateralisatie otitis media), als het aantal antibiotica voorschriften verzameld. Nadien vond een interventie plaats bestaande uit een eenmalige educatieve presentatie voor de deelnemende huisartsen voor aanvang van de studieperiode, en een informatieve brochure die werd meegegeven met de patiënten. De interventie liep van 01/09/22 t.e.m. 28/02/23. Vervolgens werden dezelfde demografische gegevens en het voorschrijfgedrag van antibiotica geanalyseerd.

Resultaten: Er werden tijdens de pre- en postinterventie periode respectievelijk 405 en 257 patiëntencontacten geëxtraheerd uit Careconnect. Tijdens de pre-interventie periode werd een voorschrift voor een lokaal of oraal antibioticum afgeleverd in 68,89% van de gevallen (61,90 % in Beerse vs. 76,41 % in Beveren). Wanneer enkel gekeken wordt naar orale antibiotica, werd in 58,77% een voorschrift hiervoor afgeleverd. Na de interventie daalde het aantal voorschriften voor antibiotica naar 58,37% (51,10 % in Beerse vs. 66,95 % in Beveren). Er werd in 45,53% van de gevallen een oraal antibioticum voorgeschreven. Hieruit kan geconcludeerd worden dat zowel het totale aantal voorschriften voor antibiotica, als het aantal voorschriften voor orale antibiotica statisch significant (p0,001) gedaald zijn in beide huisartsenpraktijken ten opzichte van de pre-interventie periode.

Conclusie: De interventie die werd uitgevoerd voor dit kwaliteitsverbeterproject heeft geleid tot een significante daling van het aantal voorschriften voor (orale) antibiotica in beide huisartsenpraktijken. Een belangrijk aspect van de interventie was dat deze gericht was op zowel de arts (aan de hand van een educatieve presentatie) als op de patiënt (aan de hand van een informatieve brochure).